

Duiketiquette: Duiken in een groep

"IK heb dingen gezien die jullie niet zouden geloven... Duikers' zenuwen in lichtelaaie net naast de schouder van Shark Reef... Ik heb bundels lichtstralen in het donker zien glinsteren in de buurt van de Labyrinths of Thistlegorm. Al deze momenten zullen in de loop der tijd verloren gaan, zoals camera's die verdwijnen over de zijkant van de boot - tenzij we , eh, erover praten?" - [Roy Batty](#), als hij een duiker was geweest.

Mensen gedragen zich van nature niet als vogels of mieren. Als je wilt dat een groep mensen op gecoördineerde wijze bezig is, zul je ze wat training moeten geven. Duikers zijn geen uitzondering op deze regel. Maar in veel gevallen duik je met een groep, en wellicht met een buddy, die je pas een paar minuten voordat je je trimvest liet leeglopen hebt ontmoet. Dat is wel oké, zeg je. Waarschijnlijk.

Duikers hebben de neiging zich te gedragen als gasmoleculen. Ze vullen de hele beschikbare ruimte. Als ze onderwater zijn, zal de rechte rij van duikers die er eerst was waarschijnlijk langzamerhand exploderen in de vorm van een bal. Het is bijna een natuurwet. Dit kan grappig om te zien zijn bij gemakkelijke duiken in open water. In een kloof of binnen in een wrak kan het echter gevaarlijk zijn. Dus hoe voorkomen we dat dit gebeurt?

De magische kracht van een goede briefing

Je ik weet het wel, de meeste duikbriefings zijn oplosbaar - als ze blootgesteld worden aan water, vallen ze gewoon uit elkaar. Niettemin zal een goede divemaster proberen briefings te geven die chemisch stabiel zijn. Om te voorkomen dat een groep duikers een bal gaan vormen is het een goed idee om de groep in buddyparen te verdelen. DE Gouden Regel: plaats de minst ervaren duikers het dichtst bij de duikgids en de meest ervaren aan het eind van de rij. De buddyparen een nummer geven kan ook helpen. Voorzien van zulke informatie zou iedere duiker in staat moeten zijn om zich correct op te stellen - samen met zijn buddy natuurlijk - zonder verder ingrijpen door de DM.

Wie houdt wie in de gaten

Een wijd verspreid misverstand is dat een groep duikers gewoon een groot, uitgebreid [buddypaar](#) is. Dat is een van de engste dingen die ik ooit gehoord heb. Het is verkeerd. Het is gevaarlijk. Doe het niet. Vertrouw alleen maar op je buddy! Dat heeft niets te maken met monogamie, dat is gewoon praktisch. Hou je buddy in de gaten en wees vriendelijk voor haar, hem, hun of welk voornaamwoord ze het liefste willen zijn. Kijk voor meer gedetailleerd beleefdheidsadvies naar het vorige uitgave van [Duiketiquette: De Buddy](#).

De verbazingwekkende voordelen van in een rijvormige groep te zijn

En zo gaan we op weg, er is met plezier een rij gevormd. Gestaa in paren zwemmend beginnen de duikers het rif te exploreren. De divemaster ziet een familie van anemoonvissen in een wollige anemoon en wijst ze aan aan Paul en Sandra, het eerste buddypaar. Paul en Sandra komen dichterbij om die diertjes te bekijken en gaan dan door, maar niet voordat ze de anemoon hebben aangewezen aan Ben en Gulia, het volgende buddypaar. Enzovoort. De instructeurs aan het eind van de rij gaan een stukje dieper terwijl ze ervoor zorgen achter de anderen te blijven en te voorkomen dat ze bellen in het gezicht van iedereen blazen.

Ja, dit is het Paradijs.

Hel

De hele groep haast zich naar voren om de anemoonvissen te bekijken. Overal bellen en vinnen. Bij Sandra wordt de automaat uitgeslagen, de duikbril van Giulia komt scheef te zitten. De instructeur die stiekem als een haai vanuit beneden naar boven komt, raakt Ben op de kin met zijn eerste trap. De verschrikte anemoonvissen zijn al lang in de diepte van hun anemoon verdwenen terwijl stukjes van het koraal de diepte van de oceaan in dwarrelen.

Dus hier zijn de regels:

1 - Haal het buddypaar voor je niet in

Je zou toch niet in de rij voordringen in een supermarkt of bij een bushalte, nietwaar? Er is geen goede reden om dat onderwater dan wel te doen. We hebben geen speciale strook voor snelverkeer onder de golven.

Er kunnen uitzonderingen zijn: Als de stroming sterk is, bevind je je misschien in soort snelle baan. Of misschien stopt het buddypaar voor je om iets te bekijken en doet daar een eeuwigheid over. Maar het meest waarschijnlijke is dat jij het toch bent: zonder het je te beseffen zwem je te snel. Geen groot probleem: blijf gewoon kalm, zwem terug en neem je positie weer in. Het is echt heel gemakkelijk.

2 - Bewaar de veiligheidsafstand

Tijdens een massale duik hebben slib en bellen de neiging zich rond de duikbrillen van de duikers die volgen te verzamelen. Een goede vintechniek helpt om het slib niet op te laten dwarrelen, maar tenzij je met een rebreather duikt zul je het moeilijk vinden om te stoppen met het maken van bellen. Probeer niet dieper te gaan dan het buddypaar achter je. Zware ademers bevinden zich gewoonlijk vooraan, dichtbij de gids op een geringere diepte. Voor een goede reden.

3 - Monopoliseer niet

Stel je een groep voor van vijf buddyparen. Als ieder paar gedurende tien minuten stopt om naar een *chromodoris quadricolor* te kijken kost dat de groep vijftig minuten - een hele duik besteed aan het kijken naar slechts één naaktslak. Fotografen, hier zijn we! Liefhebbers van plaatjes zouden zich aan het eind van de rij moeten opstellen. Of zelfs nog beter, en ja ik weet dat het pijn doet om extra te betalen, maar heb je overwogen om een privé-gids te huren? De kosten daarvan zijn maar een fractie van wat je voor je uitrusting betaald hebt. Bovendien zijn er ook veel duikcentra die speciale voorzieningen hebben voor fotografen. Misschien is er wel een op je volgende duikbestemming. Dat gezegd hebbende, als je geen privé-gids kunt krijgen... volg de groep en de regels.

4 - Wees op tijd

Zelfs een kleine vertraging bij het te water gaan kan de duik verknoeien. (Maar begrijp me niet verkeerd, je wilt ook niet boven op iemands hoofd neerstorten). Zorg er ook voor dat je zichtbaar blijft voor de DM - ze gaan vaak niet verder als ze niet alle koppen hebben kunnen tellen.

5 - Let op je buddy

Duikers hebben de gewoonte naar de bodem te kijken, maar de meeste gevaren zijn aan het oppervlak. Stel je voor de je de derde bent in een rij van buddyparen. Jouw buddy krijgt plotseling een positief drijfvermogen en begint naar boven te gaan in de richting van een draaiende schroef. De divemaster zal niet dicht genoeg in de buurt zijn om te helpen - jij bent degene die moet ingrijpen. Zowel aan het oppervlak als onderwater is "Waar is je buddy?" een van de drie topvragen gesteld door de divemasters. Het meest algemene antwoord is een gezichtsuitdrukking met grote ogen, gevolg door een zoekende blik van de ene kant naar de ander. We blijven steeds maar op deze zaak hameren: het buddypaar is fundamenteel voor de duikveiligheid. Gedraag je dan alsjeblieft ook zo.

6 - Gij zult niet plagen

Ik heb menig stakker van een murene gezien die zich verborg voor de aanval van bubbelende duikers en haaien die bevreesd wegvluchtten. Schildpadden... praat me er niet van. Heel agressieve benaderingen door duikers zijn slecht voor waterdieren en ze zijn ook niet goed voor duikers. De meeste waterdieren, waaronder haaien, zullen proberen te ontkomen als ze lastig gevallen worden. Denk aan de duikers die vriendelijk hebben toegestemd om achter je in de rij te blijven. Waren zij degenen die de walvishaai hebben laten schrikken? Ik bedoel maar.

7 - Shakers, luchthoorns, en andere lawaaimakers

Ze zijn niet meer in de mode, dat weet ik. Laat me uitleggen waarom dat zo is: het is niet dat de oren van duikers gevoeliger voor onderwatergeluiden zijn geworden, het is omdat duikers zich gerealiseerd hebben

dat lawaaimakers waterdieren afschrikken. Jammer genoeg heeft niet iedereen die memo gekregen. Als jij een van die apparaten uit de hel bezit, gebruik het dan alsjeblieft op een verantwoorde wijze. Alleen een duiker in de problemen, of wellicht een nucleaire onderzeeër die met vijftig knopen op je afkomt, kan dat lawaai rechtvaardigen. Praat in plaats daarvan. Wist je dat je kunt praten (en zelfs schreeuwen) door je ademautomaat en dat andere duikers je kunnen horen?

8 - Kom boven waar en wanneer je verondersteld wordt boven te komen

Niemand zal het een duiker aanrekenen als hij ver van het punt van uitgang boven komt of niet op het geplande tijdstip als hij/zij bijna geen lucht meer had of in een sterke stroming terecht was gekomen. Desalniettemin, plotseling ver weg van het uitgangspunt aan het oppervlak verschijnen en/of op het verkeerde tijdstip is een eerste stap op weg naar een vermiste duiker situatie.

9 - Wachten op de decoman

Heb je te maken met een lange, ongeplande decostop? Geef het conservatieve algoritme van je computer niet de schuld: tenzij je in een wrak of grot duikt waar ieders profiel min of meer hetzelfde is, is de kans groot dat het probleem niet veroorzaakt werd door je computer. Vijf minuten extra is wellicht acceptabel, maar een half uur is dat niet. En als de zee ruw is, kan de bemanning je nog ruwer behandelen.

10 - Wees vriendelijk

Als klant op een duikboot heb je meer kansen om vriendelijk te zijn dan een divemaster. Duikleiders hebben die zeurende zorg in hun hoofd die veiligheid heet. Zij hebben de leiding en soms zijn ze aansprakelijk. Ze moeten strikt zijn en soms heel erg duidelijk. Maar jij echter, kan altijd vriendelijk zijn.

Over de auteur

DANlid sinds 1997, Claudio Di Manao is PADI en IANTD duikinstru­cteur. Hij is de auteur van een reeks boeken en novelles over duiken, waaronder Shamandura Generation, een vrolijk portret van de Sharm el Sheik duikgemeenschap. Hij werkt samen met tijdschriften, radio en kranten, praat en schrijft over duikveiligheid, onderwaterleven en reizen.

Vertaler: Els Knaapen